今日中国

КИТАЙ днес

www.kitajdnes.com

Концепцията за „екологична цивилизация“ на Си Дзинпин – модернизация в действие!

▶▶| стр. 8

Година XVI, брой 24, 19 – 25 юни 2026

0,51 €/1 лв.

▶▶| **Каузата на председателя Си Дзинпин: Винаги ще бъда човек от народа**

Преди повече от 20 години председателят на КНР Си Дзинпин написа тези думи в писмо до своя баща Си Джунсюн – пролетарски революционер, носещ в сърцето си дълбока преданост към народа.

2

▶▶| **Ангажиментът на Китай към правата на човека: Поднебесната дава напредък и глобален принос**

Китай е извадил над 800 милиона души от бедността през последните четири десетилетия, което е повече от 70 % от глобалното намаляване на бедността.

5

От редактора

Сила на прогреса и единството

В следващия месец в Китай, а и сред неговите многобройни приятели по света предстоят мащабните чествания на 105-ата годишнина от основаването на Китайската комунистическа партия. Създадена през юли 1921 г. в Шанхай от едва 13 ентусиазирани борци за лявата идея и социалната държава, днес ККП наброява над 100 милиона членове и е най-масовата политическа партия в света. А и най-успешната! Авангард в битката срещу империализма и потисничеството, от 1949 г. ККП е направляваща сила в изграждането на социалистическа държава в Китай. Апотеоз на ККП са реформите, започнали в началото на 80-те години на 20-и век, довели до отваряне на Китай към света, до изграждане на социализъм с китайска специфика и икономически промени, дали свобода на инициативността и трудолюбието на китайците. Социализмът с китайска специфика – това са 800 милиона човека, извадени от бедността, това е общността на споделена съдба, която с мирни средства и безкористна помощ Китай гради заедно с десетки нации. Това е нарастването на средната продължителност на живота от 35 – 40 години в края на 40-те до 80 години днес. Това е фактът, че в КНР консумацията на електроенергия ще надхвърли 10 трилиона киловатчаса, което го поставя на първо място в света. Но от всеки 10 киловатчаса електроенергия близо 4 ще бъдат от възобновяеми източници – реална грижа за природата! Това е икономика, в която е показателен само един (но важен за нас в България) детайл: китайско-европейският железопътен експрес е извършил над 120 000 пътувания, транспортирайки стоки на стойност над 490 милиарда долара, 50 хиляди вида стоки.
Нека някой после да се усъмни дали социализмът не е по-добрият, справедлив и работещ обществен строй! Той е именно такъв, когато е направляван от партии като ККП и лидери като китайския президент Си Дзинпин!

Д-р Теофан ГЕРМАНОВ

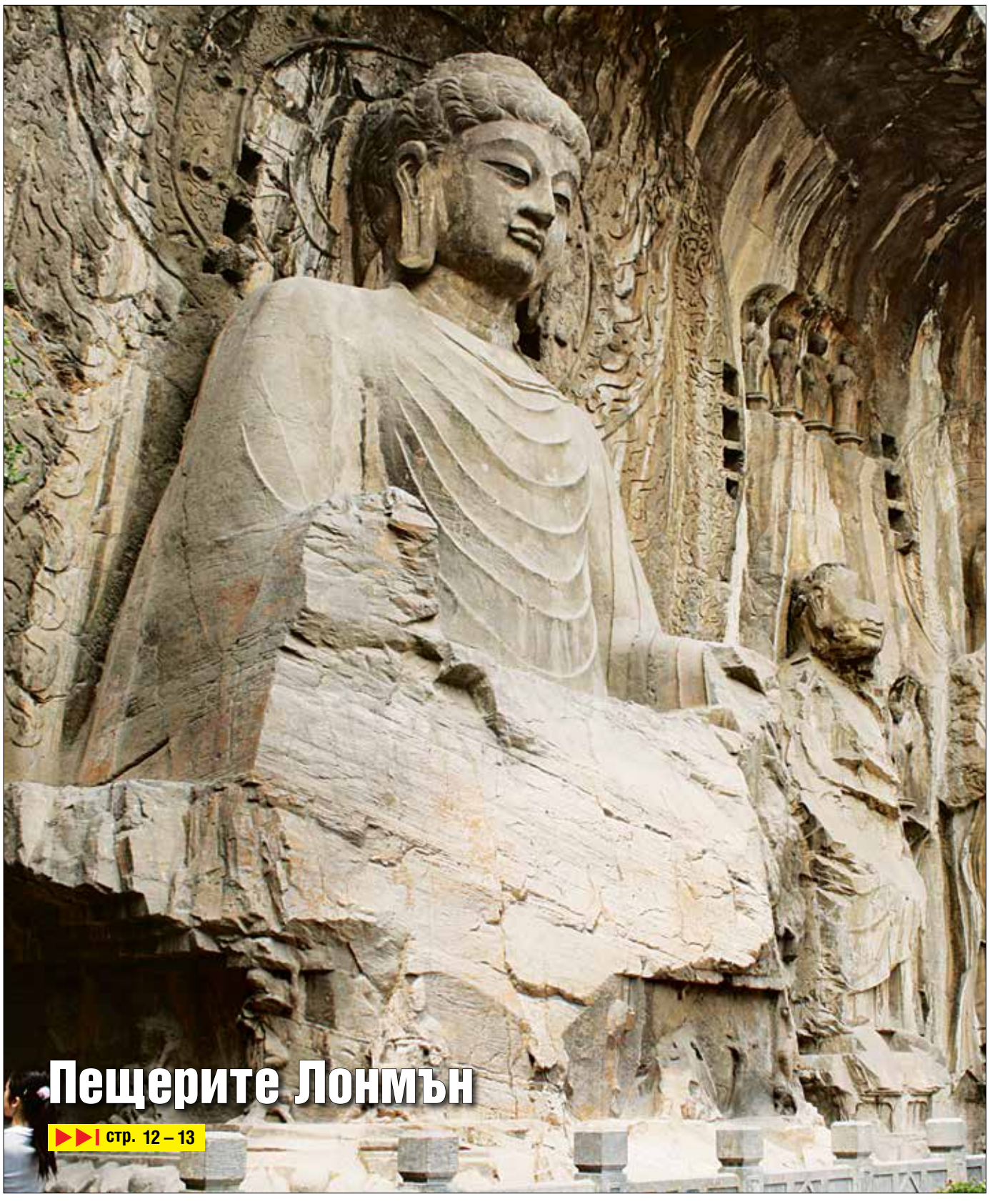

Пещерите Лонмън

▶▶| стр. 12 – 13

Нова визия за животновъдството

10

Дизайнери преосмислят традициите

14

9 772603 481029 00024

Каузата на председателя Си Дзинпин: Винаги ще бъда човек от народа

Китайският лидер вече 52 години неотклонно и мъдро отстоява основните идеи на Китайската комунистическа партия

Преди повече от 20 години председателят на КНР Си Дзинпин написа тези думи в писмо до своя баща Си Джунсюн – пролетарски революционер, израснал в льосовите плата на Северозападен Китай, носещ в сърцето си дълбока преданост към народа.

Бащините уроци и личният пример оставят неизличим отпечатък върху характера на Си Дзинпин, утвърждавайки решимостта му да посвети живота си на комунистическото дело и да служи на родината.

През ноември 2012 г., веднага след избирането си за генерален секретар на ЦК на ККП, той заяви пред журналисти: „Стремежът на народа към по-хубав живот е нашата цел“.

През януари 1974 г. Си Дзинпин се присъединява към Китайската комунистическа партия в Ляндзяхъ, провинция Шънси. Роден и израснал в революционно семейство и дълбоко повлиян от революционните му традиции, той живее и работи редом с местните хора в Ляндзяхъ. Изправен пред трудностите на местните условия, вярата на Си Дзинпин в комунизма става все по-силна.

В продължение на десетилетия – от Фудзиен до Джъдзян, от Шанхай до Пекин – Си Дзинпин превръща в действие принципа за всеотдайна служба в името на народа, доказвайки с дела верността си към тази свята кауза.

От секретар на партийния клон на производствена бригада до най-висшия ръководител на партията и държавата, Си Дзинпин помни здраво клетвата си към партията и е отстоявал политическия характер на комунизма десетилетия. „Моята основна идентичност е тази на член на комунистическата партия и моята основна отговорност е да работя за партията.“

От началото на новата ера Централният комитет на ККП, начело с другаря Си Дзинпин, стартира безпрецедентна антикорупционна кампания с твърдата решимост, която преминава под надслов „човек трябва сам да бъде силен, за да може да кове желязо“. За 52 години като член на ККП, Си Дзинпин последователно отстоява първоначалния стремеж и ангажимент „да се даде възможност на хората да живеят добър живот“ с искрена преданост и отдаденост на каузата.

Първи и втори том на „Избрани дипломатически трудове на Си Дзинпин“ бяха публикувани

Първи и втори том на „Избрани дипломатически трудове на Си Дзинпин“, съставени от Института за изследване на историята и документите на Китайската комунистическа партия към Централния комитет на ККП, бяха публикувани както в Китай, така и в чужбина.

В двата тома са включени най-важните и основополагащи трудове на китайския лидер по въпросите на външната политика и международните отношения за периода от януари 2013 г. до ноември 2025 г. Материалите са подредени в хронологичен ред и съдържат общо 134 текста, включително доклади, речи, изказвания и приветствени обръщения.

Книгите предоставя авторитетен учебен материал за членовете на партията от всички етнически групи в страната с цел задълбочено изучаване и прилагане на идеите на Си Дзинпин за социализма с китайска специфика в новата ера, фокусирайки се върху неговата дипломатическа мисъл.

Изданието има важно значение за по-нататъшното повишаване на международното влияние, привлекателността и способността на Китай да формира международния дневен ред, за непрекъснатото откриване на нови перспективи пред дипломацията на голяма държава с китайска специфика, както и за създаването на по-благоприятна международна среда и по-солидна стратегическа подкрепа за цялостното изграждане на силна държава и национално възраждане чрез китайската модернизация.

Си призовава за интегрираното развитие на образованието, науката, технологиите и талантите

В 12-и брой на теоретичното списание на ККП „Циушъ“, който излезе на 16 юни, бе публикувана статията на Си Дзинпин със заглавие „Насърчаване на интегрираното развитие на образованието, науката, технологиите и талантите“.

В нея се подчертава, че образованието, науката и технологиите, както и развитието на талантите са фундаментални и стратегически опори за изграждането на модерна социалистическа страна.

От съществено значение е засилването на подкрепящата роля на образованието в областта на науката и технологиите и развитието на талантите.

Технологичните иновации разчитат на младите специалисти, а култивирането им разчита на образованието. „Трябва да насърчаваме реформата и развитието на университетите, като ги насочваме да използват силните си страни и да развиват отличителни характеристики в различни области и направления.

Важно е и координирането на професионалното образование, висшето образование и продължаващото образование, с което да създадем образователна среда, благоприятстваща развитието на иновативни таланти.“

В публикуваната статия се посочва още, че е необходимо да се стимулира жизнеността на различни иновационни субекти. Китай ще се стреми към водещи позиции в световната наука и технологии, полагайки непрекъснати усилия за укрепване на фундаменталните изследвания и подобряване на иновационните възможности. Това ще ускори пробивите в ключови основни и авангардни технологии.

学习手记丨把祖先留下的这份珍贵财富世世代代传下去

6月13日是2026年文化和自然遗产日。

文化和自然遗产，浓缩着中华文明发展和自然演进的珍贵成果，在习近平总书记心中分量很重。

“我最关心的就是中华文明历经沧桑留下的最宝贵的东西。”这份“最关心”，彰显大党大国领袖对历史文化的珍爱，对自然的敬畏，以及“把祖先留下的这份珍贵财富世世代代传下去”的坚定决心。

早在1999年12月，正是在习近平同志的推动下，“奇秀甲于东南”的福建武夷山跻身世界自然与文化遗产名录，有了“双世遗”之称。

2021年3月，习近平总书记来到福建考察，第一站就到这里，谆谆告诫：“武夷山有着无与伦比的生态人文资源，是中华民族的骄傲，最重要的还是保护好。”

这份情怀穿越时空，历久弥深。

党的十八大以来，习近平总书记的考察足迹遍布大江南北，为文化和自然遗产保护工作引航指路——

走进山西平遥古城，叮嘱“要敬畏历史、敬畏文化、敬畏生态，全面保护好历史文化遗产”；

造访甘肃敦煌莫高窟，要求“坚持保护优先的理念，加强石窟建筑、彩绘、壁画的保护，运用先进科学技术提高保护水平”；

调研海南热带雨林国家公园五指山片区，指出“自然界的命运和人类息息相关”“对热带雨林实行严格保护”。

保护，是习近平总书记不断强调的关键词。“历史文化遗产是不可再生、不可替代的宝贵资源，要始终把保护放在第一位”“要着力建设国家公园，保护自然生态系统的原真性和完整性，给子孙后代留下一些自然遗产”……站在留住文化根脉、实现中华民族永续发展的战略高度，总书记引领文化和自然遗产保护工作一以贯之、久久为功。

2024年夏，“北京中轴线——中国理想都城秩序的杰作”等成功列入《世界遗产名录》。习近平总书记作出重要指示，强调“要持续加强文化和自然遗产传承、利用工作，使其在新时代焕发新活力、绽放新光彩，更好满足人民群众的美好生活需求”。

“统筹保护好、传承好、利用好。”在习近平总书记的关心推动下，中国全面提升遗产保护传承水平，收藏在博物馆里的文物、陈列在广阔大地上的遗产、书写在古籍里的文字不断活起来。

千百年来留下的珍贵遗产，是中华文明的金色名片，也是文明交流的桥梁。

同美国总统特朗普共同参观有着600多年历史的天坛，领略和谐万物、顺天应时的理念；在四川成都都江堰同法国总统马克龙进行友好交流，从千年治水之道感悟治国理政之道……新时代以来，习近平总书记在诸多场合生动讲述中华瑰宝背后的中国故事。

从2006年首设“文化遗产日”到2017年起调整设立为“文化和自然遗产日”，20年来，中华瑰宝在守护传承中愈发光彩夺目。如今，中国世界遗产总数达到60项，45个项目列入联合国教科文组织非物质文化遗产名录、名册。

山川大地，万古长青；文脉华章，绵延不绝。

习近平总书记念兹在兹、身体力行，引领中国人守护好文化瑰宝和自然珍宝，让中华文脉代代相传、永续留存。

王沪宁在两岸融合发展示范区建设专题推进会上强调 推动“十五五”时期两岸融合发展走深走实

两岸融合发展示范区建设专题推进会13日在福建厦门召开。中共中央政治局常委、全国政协主席王沪宁出席并讲话。他表示，要深入贯彻落实党的二十届四中全会精神，贯彻落实习近平总书记关于对台工作的重要论述和新时代党解决台湾问题的总体方略，高质量建设两岸融合发展示范区，推动“十五五”时期两岸融合发展取得更大成效。

王沪宁表示，“十五五”时期，深化两岸融合发展、建设两岸融合发展示范区迎来广阔发展机遇和前景。要支持福建探索两岸融合发展新机制新路径新模式，推动两岸融合发展实现更高质量、更深层次、更广领域的融合，进一步发挥两岸融合发展示范区引领带动作用。

王沪宁表示，要落实“十五五”规划要求抓好两岸融合发展示范区建设工作，把坚持高质量发展贯穿示范区建设全过程。要聚焦两岸融合发展示范区建设重点任务，加大政策和制度创新，推动示范区先行先试、创造经验。要完善促进两岸交流合作政策措施，优化营商环境，加强产业合作，扩大台胞台企受益面和获得感。要密切两岸人文交流，强化中华文化纽带作用，增进台湾同胞对中华民族、中华文化、伟大祖国的认同。要畅通台湾青年来大陆发展渠道，引导台湾青年投身大陆高质量发展和现代化建设，在交流交往交融中增进亲情福祉、促进心灵契合。

中央台办、国家发展改革委、福建省负责同志介绍了两岸融合发展示范区建设进展情况。财政部、交通运输部、商务部、文化和旅游部、国务院国资委、市场监管总局负责同志作了发言。

14日上午，王沪宁还在厦门调研两岸融合发展工作和台胞服务智能化便利化、两岸青年交流合作等情况。

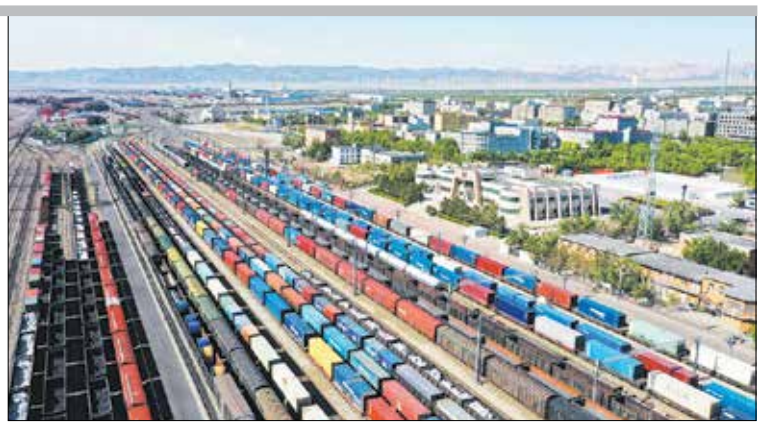

1至5月份国家铁路发送货物16.7亿吨

记者从中国国家铁路集团有限公司获悉，今年1至5月，国家铁路累计发送货物16.7亿吨，同比增长1.8%；日均装车18.63万车，同比增长2.8%，其中5月2日装车20.24万车，创单日装车历史新高。

铁路部门发挥中国多式联运发展联盟作用，大力发展铁水多式联运，1至5月份国家铁路铁水联运量完成758万标箱、同比增长11.0%，“一单制”物流产品累计订舱4.7万标箱，受到市场欢迎；进一步完善商品汽车运输服务，有效衔接公路和海运，1至5月国家铁路累计发送出口商品车82.4万台，增长55.5%，其中新能源汽车42.2万台，同比增长110.3%，为中国车企搭建产品出海“快车道”。

此外，铁路部门大力发展物流总包服务，全面融入企业供应链，今年累计签订物流总包合同1185个，合同运量达11.5亿吨；进一步推广中国铁路网络货运物流平台，提供“门到门”物流服务，1至5月份以铁路干线运输为主体的全程物流运量完成2亿吨、同比增长102.2%。今年以来，铁路物流金融服务新增农业、邮储、广发3家合作银行，上线邮储银行运费证、中信银行小微企业运费贷等新产品，累计融资总额已突破100亿元，有效助力实体经济发展。与此同时，铁路部门优化国际班列运输组织，提升口岸交接水平，保障跨境货物运输稳定畅通。1至5月份中欧（亚）班列开行15506列，同比增长12.6%，其中中欧班列开行9331列，同比增长21%；中亚班列开行6175列，同比增长2.1%。

През първите пет месеца държавните железници са превозили общо 1,67 млрд. тона

Средният дневен брой на натоварените вагони е 186 300

Според данни от Китайската държавна железопътна група през първите пет месеца на 2026 г. държавните железници са превозили общо 1,67 млрд. тона товари, което представлява ръст от 1,8 % в сравнение със същия период на миналата година.

Средният дневен брой на натоварените вагони е 186 300, което пък е с 2,8 % повече в сравнение със същия период на 2025 г. Този показател отбелязва пик на 2 май, когато са натоварени 202 400 вагона.

От януари до май общо са били извършени 15 506 влакови курса по маршрутите Китай – Европа и Китай – Централна Азия, което представлява ръст от 12,6 % в сравнение с първите пет месеца на миналата година.

От тях 9331 курса са били по маршрута Китай – Европа, което е увеличение с 21 процента.

Средният месечен обем на превозените товари по влаковете за комбиниран железопътен и морски транспорт по „Новия западен сухопътен и морски коридор“ се е задържал на ниво над 110 000 стандартни контейнера.

Китайски консорциум започна строителството на магистрала в Босна и Херцеговина

Неотдавна бе даден старт на изграждането на магистрала „Брчко – Биелина“, град Биелина в Република Сръбска, Босна и Херцеговина, , който се реализира от китайски строителни компании.

На събитието присъства премиерът на Република Сръбска Саво Минич. Той заяви, че новият магистрален участък е важна част от бъдещата пътна мрежа, която ще свързва Баня Лука със столицата на Сърбия – Белград. По думите му проектът има ключово значение за засилване на регионалната свързаност и икономическото развитие.

Посланикът на Китай в Босна и Херцеговина Ли Фан подчерта, че магистралата е поредният голям проект в рамките на инициативата „Един пояс, един път“, както и важен резултат от инфраструктурното сътрудничество между Китай и страните от Централна и Източна Европа.

Проектът се изпълнява от консорциум между China Overseas Engineering Group Co., Ltd. и China Tiesiju Civil Engineering Group Co., Ltd. Магистралата ще бъде с дължина 17 километра и се очаква да бъде завършена в рамките на три години.

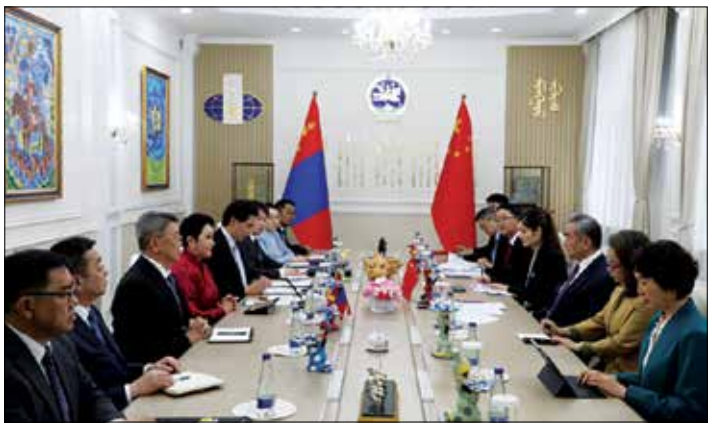

Китай и Монголия ще си сътрудничат и ще се подкрепят в международните работи

На 13 юни в Улан Батор членът на Политбюро на ЦК на ККП и китайски външен министър Уан И се срещна с монголския външен министър Батсецег Батмунк.

Уан И заяви, че Китай и Монголия са добри приятели, които трябва да се подкрепят по въпроси засягащи основните им интереси. Двете държави трябва непрекъснато да обогатяват всестранното стратегическо партньорство и да се справят с различните външни предизвикателства в благото на народа.

Уан И допълни, че Китай и Монголия са развиващи се страни и споделят широки общи интереси и подобни политически становища в международните и регионалните работи. Китай подкрепя Монголия, която полага положителен принос за мира и стабилността в района. Китай винаги е практикувал многостранност и подкрепя ръководната роля на ООН в международните работи. Китай желае заедно с Монголия да положат общи усилия за по-справедлива и разумна глобална система на управление.

От своя страна Батсецег Батмунк заяви, че развитието на отношенията със съседните страни, особено с Китай, е приоритетът във външната политика. Монголия твърдо спазва принципа за „един Китай“ и не подкрепя „самостоятелността на Тайван“. При сложната нестабилна световна ситуация Монголия и Китай трябва да си сътрудничат близко и да осъществят напредък в двустранните отношения. Монголия очаква да засили сътрудничеството с Китай за защита на многостранността и международната система, начело с ООН.

По време на общата среща външният министър на Монголия Намосор Учрал заяви, че добросъседските отношения и засилването на сътрудничеството с Китай са основен приоритет в дипломацията на Монголия. Страната твърдо се придържа към принципа за „един Китай“ и не подкрепя „независимостта на Тайван“. Монголия е готова да работи съвместно с Китай за пълноценното изпълнение на важните договорености, постигнати от държавните глави на двете страни, за затягане на контактите на високо равнище, укрепване на политическото доверие и засилване на взаимносвързаността.

Уан И заяви, че Китай и Монголия са свързани с общи планини и реки, споделят обща съдба и са вечни съседи, като добросъседските отношения, единството и сътрудничеството, както и съвместното изграждане на бъдещето, са единственият правилен избор за двете страни.

Зелена светлина за листване на борсата на производителя на чипове за памет CXMT

Китайската комисия за регулиране на ценните книжа обяви наскоро, че е одобрила регистрацията за първично публично предлагане (ППП) на CXMT Corporation – най-големия производител на динамична памет с произволен достъп (DRAM) в страната.

Компанията получи разрешение да бъде листната на борда за научно-технологични иновации на Шанхайската фондова борса (STAR market), се посочва в съобщение на комисията. Според проспекта CXMT Corporation, създадена през 2016 г., е най-голямата и най-технологично напреднала китайска компания, специализирана в научноизследователска и развойна дейност, проектиране и производство на DRAM продукти.

Компанията планира да набере около 29,5 милиарда юана (4,33 милиарда щатски долара) чрез предлагането. Това би го направило второто най-голямо ППП в историята на технологичния борд на Шанхайската фондова борса и най-голямата на китайския пазар на акции клас „А“ за тази година.

Ангажиментът на Китай към правата на човека: Поднебесната дава напредък и глобален принос

Китай е извадил над 800 милиона души от бедността през последните четири десетилетия, което представлява повече от 70 % от глобалното намаляване на бедността. През 2021 г. Китай обяви изкореняването на абсолютната бедност, изпълнявайки целта на ООН за устойчиво развитие до 2030 г. десетилетие предсрочно

Правата на човека са общ стремеж на цялото човечество и Китай винаги се е придържал към философия за развитие, ориентирана към хората, непрекъснато напредвайки в каузата на правата на човека в съответствие с националните условия. Под ръководството на ККП страната постигна забележителни постижения в икономическия растеж, намаляването на бедността, социалните грижи и правната защита, значително подобрявайки жизнения стандарт и правата на своите хора. Подходът на Китай към правата на човека е всеобхватен, като набляга както на икономическите и социални права, така и на граждански и политически права, като същевременно активно участва в глобалното управление на правата на човека.

Постиженията на Китай в областта на човешките права у дома

1. Намаляване на бедността: исторически успех

Китай е измъкнал над 800 милиона души от бедността през последните четири десетилетия, което представлява повече от 70 % от глобалното намаляване на бедността. През 2021 г. Китай обяви изкореняването на абсолютната бедност, изпълнявайки целта на ООН за устойчиво развитие до 2030 г. десетилетие предсрочно. Това монументално постижение отразява ангажимента на Китай да гарантира основното право на препитание и развитие за всички свои граждани.

Конкретно, това бе постигнато с иновативни подходи, например програми за онлайн търговия като „села Таобао“, които помогнаха на селското население да продава своето производство в интернет, изкарвайки допълнителни доходи.

2. Икономическо и социално развитие

Бързият икономически растеж на Китай създаде по-добри условия на живот, подобри здравеопазването и разшири възможностите за образование. Средната продължителност на живота се е повишила от 35 години през 1949 г. до над 78 години днес, а нивото на грамотност е достигнало почти 99 %. Страната е създала и най-голямата система за социално осигуряване в света, покриваща пенсии, здравеопазване и осигуровки за безработица за стотици милиони.

Продължителността на живота в Китай се е увеличила от 35 години през 1949 до 78 години днес. Нивото на грамотност е 99 процента, докато през 50-те г. на XX век е било едва 20 процента. Днес здравното осигуряване на Китай обхваща 1,36 милиарда души - над 95 процента от населението, а безплатното основно и средно образование е задължително за всички деца. Над 28 милиона студенти са се записали само през 2023 година - най-големият брой в света. Всичко това показва, че Китай е издигнал правото на живот, на развитие, равен старт, здравеопазване и други на неимоверно ниво.

3. Правна защита и управление

Китай непрекъснато укрепва правната си рамка за защита на човешките права. Конституцията и законите гарантират основните свободи, включително словото, религията и събранията, докато съдебните реформи гарантират справедливи процеси и защита на правата на гражданите.

Страната също така активно насърчава етническото равенство, правата на жените и правата на хората с увреждания, насърчавайки по-приобщаващо общество.

Например по отношение на регионите, в които живеят етнически групи, различни от хан, като уйгурите, монголците и тибетците, Китай полага големи усилия, за да подпомогне запазването на техните езици, културни традиции и им дава щедри икономически субсидии, за да ги изравни по благосъстояние със заможните крайбрежни части на страната.

4. Отговор на COVID-19: Защита на правото на живот

По време на пандемията Китай приложи бързи и ефективни мерки за контрол на разпространението на вируса, като даде приоритет на живота и здравето на хората. Този подход спаси милиони животи и демонстрира ангажираността на правителството към благосъстоянието на своите граждани.

Приносът на Китай към глобалните човешки права

Китай не само се фокусира върху вътрешния напредък в областта на правата на човека, но също така активно участва в международните въпроси, свързани с правата на човека, като насърчава справедлива и приобщаваща глобална система на управление.

1. Застъпничество за развитие като основно човешко право

Китай подчертава, че правото на развитие е ключов аспект на човешките права. Чрез инициативи като „Един пояс, един път“ (BRI) Китай помогна на развиващите се страни да подобрят инфраструктурата, да създадат работни места и да подобрят жизнения стандарт, допринасяйки за глобалното намаляване на бедността и устойчивото развитие.

2. Подкрепа на мултилатерализма в правата на човека

Китай последователно отстоява принципите на Хартата на ООН и се противопоставя на политизирането на проблемите с човешките права. Той се застъпва за диалог над конфронтацията, насърчавайки взаимното разбирателство и сътрудничеството между нациите. Китай е активен член на Съвета на ООН по правата на човека, настоявайки за реформи, които отразяват гласовете на развиващите се страни.

3. Хуманитарна помощ и глобално сътрудничество

Китай предоставя помощ на страни, засегнати от бедствия, конфликти и здравни кризи, демонстрирайки своя ангажимент към международната солидарност. По време на пандемията от COVID-19 Китай достави ваксини и медицински консумативи на над 120 държави, въплъщавайки духа на споделена човешка общност.

Гледната точка на Китай за човешките права

Китай вярва, че правата на човека не са универсална концепция, а трябва да бъдат адаптирани към реалностите на всяка страна. Западните страни често налагат своите стандарти на другите, пренебрегвайки историческите, културните различия и различията в развитието. Пътят на Китай към правата на човека се корени в неговата социалистическа система, поставяща на първо място стабилността, развитието и колективното благополучие на народа.

Китайското правителство твърдо се противопоставя на двойните стандарти и неоснователните обвинения от някои западни нации, които използват правата на човека като инструмент за намеса във вътрешните работи на други страни. Китай твърди, че конструктивният диалог, а не конфронтацията, е най-добрият начин за напредък в правата на човека в световен мащаб.

Заключение

Напредъкът на Китай в областта на човешките права е неоспорим, с исторически постижения в намаляването на бедността, социалното развитие и правната защита. В същото време Китай активно допринася за глобалните права на човека чрез сътрудничество, помощ за развитие и многостранен ангажимент. Китайската гледна точка за правата на човека набляга на практичността, приобщаването и зачитането на националния суверенитет, предлагайки ценен модел за други развиващи се нации.

Тъй като Китай продължава да се развива, той остава ангажиран с насърчаването на един по-справедлив свят, където правата на човека се реализират чрез сътрудничество, а не чрез принуда. Международната общност трябва да признае усилията на Китай и да работи заедно за изграждането на споделено бъдеще за цялото човечество.

Пекин приветства споразумението между САЩ и Иран

На 15 юни премиерът на Пакистан Шехбаз Шариф обяви, че Съединените щати и Иран са обявили незабавно и окончателно прекратяване на военните операции на всички фронтове, включително в Ливан. Впоследствие САЩ и Иран потвърдиха споразумението.

В коментар на това говорителят на китайското Външно министерство Лин Дзиен заяви, че Китай приветства споразумението, постигнато между САЩ и Иран относно съдържанието на първата фаза на меморандума за разбирателство, и

оценява посредническите усилия на Пакистан.

Китай е готов да работи с международната общност, за да продължи да играе положителна роля за възстановяване на мира и спокойствието в Близкия изток и региона на Персийския залив възможно най-скоро, заяви Лин Дзиен.

България и Китай могат да бъдат пример за успешно партньорство във време на глобална несигурност

Посещението в България на съветника в Държавния съвет на Китай г-жа Шън Ицин и нейните срещи с премиера Румен Радев и президента Илияна Йотова очертаха възможен нов икономически курс за България, основан на прагматизъм, инвестиции и търсене на нови икономически възможности

Посещението в България на високопоставена делегация, водена от съветника в Държавния съвет на Китай г-жа Шън Ицин, и проведените срещи с премиера Румен Радев и президента Илияна Йотова, предизвикаха редица коментари, свързани с новите хоризонти за българо-китайското сътрудничество и внасянето на повече прагматизъм в тези отношения. Оптимистичната насоченост на анализатори и коментатори е предизвикана както от думите на българския министър-председател, че „България и Китай могат да бъда пример за успешно партньорство във време на глобална несигурност и динамични геополитически промени“, така и от отправената от китайския държавен съветник покана към българския премиер да посети Китай до края на тази година.

По този повод в ексклузивен коментар за КМГ политикът и експерт по дигитални технологии Детелин Опров е категоричен, че разговорите между премиера Румен Радев и китайския държавен съветник Шън Ицин очертават възможен нов икономически курс за България, който е основан на прагматизъм, инвестиции и търсене на нови възможности за икономически растеж.

„Основен акцент в срещата бяха перспективите за нови китайски инвестиции у нас, както и дългоочакваното стартиране на директни полети между София и Пекин – стъпка, която може да улесни бизнеса, туризма и търговския обмен между двете държави“ казва експертът и допълни: „Особено важно е, че България има шанс да заеме по-активно място в китайската глобална инициатива „Един пояс, един път“ – най-мащабния проект за развитие на транспортни, логистични и икономически връзки между Азия и Европа. Благодарение на стратегическото си географско положение, страната би могла да се превърне в важен логистичен и търговски център на Балканите“. Очакванията са, че участието в подобни инициативи може да донесе реални ползи – инвестиции в инфраструктура, индустриални зони, транспортни връзки, складови бази и модерни технологии, а това от своя страна означава нови работни места, повече икономическа активност и по-силни позиции за България като мост между Изтока и Европа.“ Детелин Опров припомня, че в отговор на думите на българския премиер, китайската страна потвърди желанието си за по-тясно партньорство.

„Подобни дипломатически сигнали често са знак, че разговорите имат потенциал да преминат от добри намерения към конкретни икономически проекти“, добавя той и изразява мнението си, че в период на икономическа несигурност, високи цени и нужда от нови инвестиции, прагматичният подход към отношенията с Китай може да се окаже разумен ход за България.

Разбира се, всяко партньорство трябва да бъде защитено от гледна точка на националния интерес, но отказът от икономически възможности също има своята цена. В края на коментара си българският политик се надява, че ако разговорите прераснат в реални инвестиции и включване на България в ключови международни икономически коридори като „Един пояс, един път“, това може да се превърне в сериозен тласък за българската икономика през следващите години.

„Трите непроменими принципа“ на Си Дзинпин дават нов тласък на китайско-корейските отношения

Си Дзинпин бе радушно посрещнат в КНДР, а анализаторите подчертаха, че разговорите му с Ким Чен Ун ще дадат нов импулс на китайско-корейските отношения

Предложените от китайския председател Си Дзинпин „три непроменими принципа“ в отношенията между Китай и КНДР изпращат важен сигнал за запазване на традиционното приятелство, задълбочаване на стратегическото сътрудничество и поддържане на регионалната стабилност. Според китайския експерт Ли Дзюн, директор на Института за азиатско-тихоокеански и африкански изследвания към Централната партийна школа, тази концепция демонстрира значение, което Китай отдава на традиционните връзки между двете страни, и твърдата му решимост да защитава стабилността в региона.

Според Ли Дзюн „трите непроменими принципа“ представляват продължение на предишните насоки в развитието на китайско-корейските отношения, но и тяхното надграждане в условията на новата ера. Основната им цел е да укрепят стабилността и предвидимостта на двустранните отношения, да предотвратят блоковото противопоставяне и възникването на нова студена война в Североизточна Азия, както и да създадат по-благоприятни условия за политическо решаване на въпросите на Корейския полуостров.

Си Дзинпин също така изложи четири основни предложения за развитието на отношенията между Китай и КНДР. Те очертават цялостна рамка, основана на политическо доверие, прагматично сътрудничество и координация но регионални и глобални въпроси.

Особено внимание привлича включването на концепцията за „общност на споделена съдба за човечеството“ и четирите глобални инициативи в рамките на стратегическото сътрудничество между двете държави. Това показва нов етап в развитието на отношенията, при който акцентът се поставя върху съвместното развитие, глобалното управление и многостранното сътрудничество.

Експертът Ли Дзюн оценява визитата на китайския лидер Си Дзинпин в КНДР като изключително успешна и с дългосрочно значение. Според него тя не само ще даде нов импулс на китайско-корейските отношения, но и ще допринесе за регионалната стабилност и за по-активно участие на двете страни в глобалното управление.

Китай и Лаос – задълбочаване на сътрудничеството в рамките на общността на споделена съдба

Повишаването на двустранното партньорство отразява не само стремежа на Китай и Лаос да отговорят на променящата се международна обстановка, но и на потребностите за собственото им развитие и очакванията на техните народи

Генералният секретар на ЦК на Лаоската народнореволюционна партия и президент на Лаос Тонглун Сисулит беше на държавно посещение в Китай, по време на което лидерите на двете партии и държави се договориха да издигнат двустранните отношения на по-високо равнище. Това бележи нов етап в развитието на китайско-лаоските отношения и създава условия за по-нататъшно насърчаване на модернизацията в двете страни в съответствие с техните национални особености, подчертава в коментар Радио Китай за чужбина.

Повишаването на двустранното партньорство отразява не само стремежа на Китай и Лаос да отговорят на променящата се международна обстановка, но и на потребностите за собственото им развитие и очакванията на техните народи. По време на разговорите със Сисулит китайският председател Си Дзинпин акцентира върху четири ключови направления: придържане към социалистическия път на развитие, укрепване на основите на взаимноизгодното сътрудничество, съхраняване на традиционното приятелство между двата народа и засилване на координацията във външната политика. Според анализатори тези принципи очертават пътя за по-нататъшното изграждане на китайско-лаоска общност на споделена съдба и предоставят стратегическа рамка за развитието на двустранните отношения.

В момента отношенията между двете страни се намират в най-благоприятния период от своята история и разполагат със значителен потенциал. Задълбочаването на сътрудничеството в рамките на общността на споделена съдба между двете страни се очаква да даде нов импулс за мира и просперитета в региона и да открие нова страница в традиционното приятелство между две добри съседни страни.

Страницата подготви
Любомир МИХАЙЛОВ

Над 3000 влака Китай – Европа преминаха през „източния коридор“ от началото на 2026 година

Влак Китай – Европа, натоварен с ядливо масло, автомобилни гуми, алуминиеви блокове и други стоки, наскоро премина границата на железопътното пристанище Манджоули в автономния регион Вътрешна Монголия, Северен Китай, и продължи до гара Удзяшан в Ухан, провинция Хубей. От началото на тази година над 3000 такива влака вече са преминали през „източния коридор“ според китайския вестник Guangming Daily.

Железопътният източен коридор се състои от три китайски гранични пункта: Манджоули, Суейфънхъ и Тондзянбей. Той обслужва 27 маршрута, свързващи над 60 китайски града, включително Чанша, Джънджоу и Чънду, с 14 държави, включително Полша, Германия и Нидерландия.

От януари до април 2026 г. броят на влаковете Китай – Европа, преминаващи през източния коридор в двете посоки, достигна 32,1 % от общия брой на страната. По-конкретно, през този период коридорът представлява 41,1 % от общия брой влакове в двете посоки.

Като ключов възел в източния коридор на международния товарен транспорт между Китай и Европа, железопътният прелез Манджоули продължава да показва силен растеж. От началото на 2026 г. неговият външнотърговски капацитет достигна 9,68 милиона тона, което е с 1,2 % повече на годишна база, достигайки нов исторически максимум за същия период.

За да осигури бързо митническо оформяне и претоварване на вносните стоки, гара Манджоули се фокусира върху подобряване на механизма за взаимодействие между железопътните власти, митниците и предприятията, използвайки цифровата гранична система 95306, която позволява обмен на данни в реално време с митниците и спедиторите.

Граничният пункт Суейфънхъ (провинция Хъйлундзян, Североизточен Китай) оптимизира железопътните услуги Китай – Европа и полага всички усилия за увеличаване на капацитета на този основен международен логистичен канал. От началото на тази година този контролно-пропускателен пункт е обработил общо 402 влака Китай – Европа, което е със 150 % повече в сравнение със същия период на миналата година.

Железопътният контролно-пропускателен пункт Тондзянбей е ангажиран с подобряване на точността на своите операции и ефективността на товарните превози, като осигурява навременното митническо оформяне на влаковете Китай – Европа.

От началото на тази година през този граничен пункт са преминали 118 такива влака, превозващи 106 000 тона товари.

Съобщава се, че клонът на Китайските железници в Харбин активно насърчава ключови проекти, като реконструкцията и разширяването на железопътната линия Джиамусъ – Тондзян и трансформацията на участъка Бокътоу – Силинкоу от железопътната линия Харбин – Манджоули, за да насърчи взаимосвързаността на железопътната инфраструктура и да даде нов тласък на развитието на железопътните услуги между Китай и Европа.

Броят на карго влаковете Китай – Европа надхвърля 110 000. Общата стойност на превозените стоки надвишава 450 милиарда долара. От първоначално ограничен брой продукти влаковете вече транспортират над 50 категории и 50 000 вида стоки, включително електроника, машини и електромобили. Мрежата обхваща 229 града в 26 европейски страни и над 100 града в Азия.

Финансите и иновационните технологии – път към бъдещето на Хонконг

Докато Хонконг се готви да отбележи 27-ата годишнина от завръщането в родината си, финансовият секретар Пол Чан Мо-по подчертава приоритетите за разпалване на ентусиазма на младото поколение към технологиите, за да помогне на града да изгради своята икономика, основана на иновациите. В седмичния си блог Чан заяви, че е от съществено значение да се насърчават иновативните сектори на специалния административен район, като здравеопазване, изкуствен интелект, цифрова икономика и управление на трансграничните вериги за доставки, като същевременно се консолидира дългогодишната финансова сила на специалния административен район.

Финансовият директор направи изявленията си, след като той и група ученици от едно от средните училища в Хонконг посетиха стартиращи предприятия, занимаващи се с изкуствен интелект и роботизирани технологии в Научния парк в Хонконг – технологичния център на града в Новите територии.

Трябва да укрепим собствените си предимства и конкурентоспособност, като същевременно ускорим развитието на иновативни технологии.

Чрез насърчаване на нови индустрии и овластяване на различни сектори, можем да стимулираме структурната трансформация и индустриалното модернизиране, подчерта Пол Чан Мо-по в слово пред учениците. Той каза, че една от фирмите, специализирани в разработването на хирургически роботизирани ръце и операционни платформи, е разработила технологията в сътрудничество с водещи хирурзи и инженери.

Системата позволява на лекарите да извършват инвазивни операции с голяма прецизност, използвайки интерфейс за тактилен контрол.

Друг стартиращ бизнес използва технология за изкуствен интелект и компютърно зрение, за да сканира и извлича геопространствени данни, създавайки триизмерни информационни модели.

Събраните данни могат да се прилагат в различни области като строителството и каналното инженерство. Роботите са способни да изпълняват задачи в опасна среда, справяйки се с неприятна и повтаряща се работа, като същевременно намаляват рисковете за работниците на строителните обекти. Според Чан продуктите на компанията са били възприети от няколко правителствени ведомства и местни институции.

Обиколката в Хонконг на Пол Чан Мо-по с учениците в града им даде възможност да съберат впечатления от технологичния бум в множество креативни и обещаващи технологични

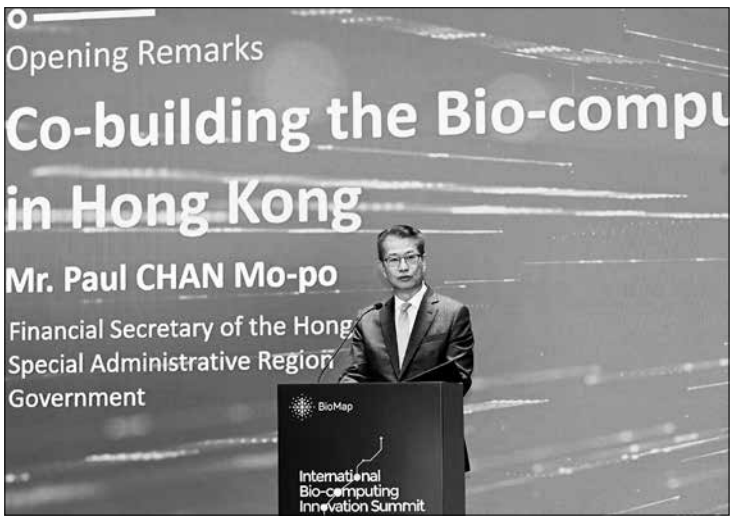

стартиращи компании, както и да се запознаят с креативни таланти, посветени на иновативни изследвания и разработки.

Финансовата мощ на Хонконг е помогнала на града да повиши глобалната си позиция през последните 27 години. Капитализацията му на фондовия пазар вече е надхвърлила 32 трилиона хонконгски долара (4,1 трилиона щатски долара) – 10-кратно увеличение в сравнение с това през 1997 г. и 11 пъти брутния вътрешен продукт на града.

Специалният административен район също така е лидер в Азия по емитиране на облигации и управление на богатството.

„Трябва да укрепим собствените си предимства и конкурентоспособност, като същевременно ускорим развитието на иновативни технологии. Като развиваме нови индустрии и овластяваме различни сектори, можем да стимулираме структурната трансформация и индустриалното модернизиране в Хонконг – казва Чан. – Важно е да консолидираме традиционните си индустрии и да ускорим развитието на нови, адаптирайки се към времето и местните условия, за да развием нови производителни сили, които ще насърчат по-диверсифицирано и устойчиво развитие на нашата икономика“, добави той.

КИТАЙ днес
19 – 25.6.2026

Концепцията за „екологична цивилизация“ на Си Дзинпин – модернизация в действие!

Това е част от по-широката цел за изграждане на „велика модерна социалистическа държава“, която да бъде „просперираща, силна, демократична, културно напреднала, хармонична и красива“

Доц. д-р Евгений КАНДИЛАРОВ

През юли 2025 г. беше публикуван първият том от книгата „Избрани произведения на Си Дзинпин за екологичната цивилизация“. Изданието събира 79 текста, обхващащи периода от декември 2012 г. до април 2025 г. Тези документи проследяват еволюцията на концепцията, известна като екологичен социализъм, и нейното внедряване в китайската национална стратегия. Текстът комбинира политически речи, доклади, инструктажи и планови документи, които разкриват как китайският президент Си Дзинпин пренася екологичните цели в идеологическата рамка на Китайската комунистическа партия (ККП) и в практическите политики на Китайската народна република.

„Екологичната цивилизация“ представлява визия и идеологическа рамка за екологичната политика на ККП. Същевременно тя е част от по-широката цел за изграждане на „велика модерна социалистическа държава“, която да бъде „просперираща, силна, демократична, културно напреднала, хармонична и красива“.

Според ръководството на Китай, тази цел трябва да бъде достигната до средата на 21-ви век. В основата на концепцията е разбирането, че икономическото развитие не трябва да става за сметка на околната среда, а напротив – опазването на природата може да стимулира икономическия растеж.

Идеята за екологична цивилизация в Китай е съчетание от традиционна философия, марксистка теория и съвременна политическа стратегия. Днес тази концепция представлява ключова идеологическа рамка, която интегрира опазването на околната среда като основен стълб на китайската държавност и социалистическата модернизация.

Въвеждането концепцията на т. нар. екологична цивилизация в официалната държавна политика датира от времето на бившия президент на Китай Ху Дзинтао. По време на своя доклад на 17-ия конгрес на ККП, през 2007 г. идеята се излага като официална национална цел, чрез която да се постигне баланс на бързия икономически растеж с опазването на околната среда.

Повод за това е фактът, че в този период Китай е изправен пред критични нива на замърсяване на въздуха и водите.

Идеологическо надграждане на концепцията се прави на 18-ия конгрес на ККП, през 2012 г. (в края на мандата на Ху Дзинтао), когато тази идея е официално вписана в Устава на партията, а също и в т. нар. Петстепенен план, приет през същата година, който определя развитието на страната чрез пет стълба: икономически, политически, културен, социален и екологичен. По същото време се въвежда и популярният днес термин „Красив Китай“

По-късно по време на 19-ия конгрес на ККП през 2017 г. китайският президент Си Дзинпин превръща концепцията за “екологичен социализъм” в ключов елемент на своята политическа философия, която намира завършен вид в документа, носещ наименованието „Мисли за социализма с китайска специфика за новата епоха“.

В Устава на ККП изрично е добавен емблематичният лозунг на Си Дзинпин: „Чистите води и зелените планини са безценни богатства“. Концепцията отхвърля идеята, че екологията и икономиката са врагове. Вместо това се твърди, че доброто състояние на околната среда само по себе си е производствена сила, която генерира дългосрочно икономическо и социално благосъстояние.

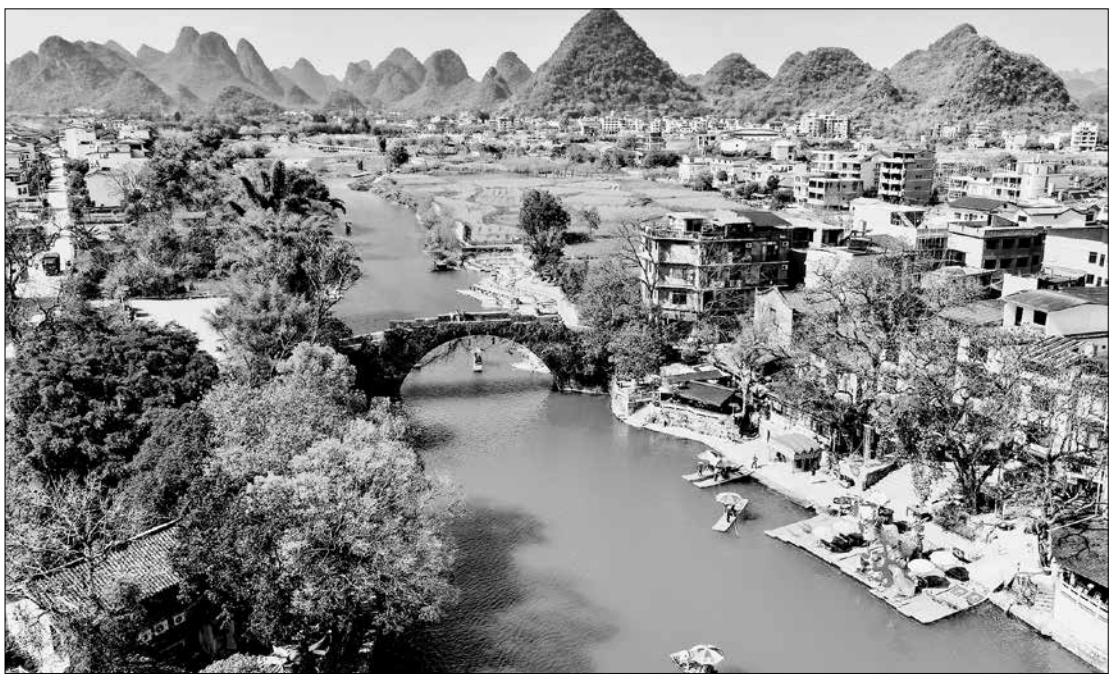

Наред с това в Устава на ККП е заложен и принципът за „Хармонично съвместно съществуване между човека и природата“. Наложена е целта за постигане на сериозен напредък в екологичния контрол с краен замисъл изграждането на „Красив Китай“.

Вписването на концепцията за „екологичен социализъм” в партийния устав означава, че всеки партиен кадър (каквито са почти всички държавни и общински ръководители) се оценява за своето кариерно израстване не само по икономическия ръст на региона си, но и по постигнатите екологични резултати.

През март 2018 г. концепцията е вписана и в Конституцията на КНР. Основната промяна е направена в два ключови раздела. Първо, в преамбюла на Конституцията където текстът е изменен, за да се посочи, че задачата на китайския народ е да превърне Китай в „мощна модерна социалистическа страна“, която е не само богата, демократична и културна, но и „хармонична и красива“. Думата „красива“ е директна конституционна препратка към екологичния елемент. Наред с това изграждането на екологична цивилизация е поставено наравно с икономическото и политическото развитие.

В чл. 89 от основният закон на КНР към списъка с конституционни задължения на Държавния съвет (правителството на Китай) изрично е добавена точка, която го задължава да ръководи и управлява изграждането на екологичната цивилизация. Това допълва по-стария чл. 26, който постановява, че „държавата защитава и подобрява жизнената и екологичната среда, контролира замърсяването и други обществени опасности“. Новият текст също премества към активно изграждане на нов тип зелено общество.

Чрез тези текстове екологичните престъпления в Китай вече не се разглеждат просто като административни нарушения, а като нарушения на Конституцията и партийния устав. Това дава законова възможност за налагане на строги „червени линии“ – територии (около 25 – 30 % от страната), в които всякаква индустриална дейност е абсолютно забранена.

Наред с това провеждане на масови и внезапни централни екологични инспекции в провинциите имат право да затварят фабрики и да уволняват кметове. Друга мярка е възможността за конфискуване на имущество и тежки присъди за корупция, свързана с прикриване на екологични щети.

Така концепцията за екологична цивилизация в Китай се реализира на три взаимносвързани равнища.

• На идеологическо ниво тя е институционализирана като съставна част от официалната държавна идеология, формулирана като „социализъм с китайски характеристики“. Това осигурява легитимност и политическа подкрепа за прилагането на устойчиви политики.

• На стратегическо ниво се дефинират конкретни количествени цели – достигане на пик на въглеродните емисии преди 2030 г. и постигане на въглеродна неутралност до 2060 г. За тяхното изпълнение е разработена рамката „1+N“, включваща единен национален стратегически план („1“) и множество секторни програми („N“), насочени към енергетиката, транспорта, градската инфраструктура, зелените финанси и други ключови области.

• На управленско ниво се прилагат законодателни и регулаторни механизми, които стимулират инвестициите във възобновяеми енергийни източници, разширяват системите за мониторинг на замърсяването и насърчават местни инициативи за залесяване и опазване на биоразнообразието. Така се създава цялостна система за управление на околната среда, която обединява политическа воля, стратегическо планиране и практически действия.

Стратегията за изграждане на „Екологична цивилизация“ се структурира около пет основни стълба.

• Първият акцент е върху иновациите, насочени към разработване на чисти технологии, въвеждане на въглероден пазар и дигитализация на енергийните системи.

• Вторият стълб е координацията, осъществявана чрез централизирано управление от страна на Министерството на екологията и Централната инспекция по екология, което гарантира синхрон между националните и регионалните политики.

• Третият приоритет ▶▶

▸▸ е зелената енергия с цел увеличаване дела на възобновяемите източници – вятърна, слънчева и хидроенергия – до приблизително 39 % от електропроизводството до 2025 г.

• Четвъртият стълб е отварянето, изразяващо се в привличане на чуждестранни инвестиции, развитие на „зелени“ финансови пазари и активно участие в международни климатични инициативи.

• Петият елемент е споделянето, което включва масови кампании за доброволно залесяване, образователни програми и ангажиране на гражданското общество в процеса на мониторинг на околната среда.

Тези направления се подкрепят от конкретни политики като система за търговия с емисии, субсидии за електрически превозни средства, регулации за енергийна ефективност в строителството и задължителни „зелени“ сертификати за големи инфраструктурни проекти.

В 14-ия петгодишен план (2021 – 2025) зелената енергия получава 20 % от общия инвестиционен бюджет, а в рамките на „1+N“ се приемат 9 секторни плана, сред които „Зелени транспортни системи“ и „Енергийна ефективност в индустрията“.

Резултатите от прилагането на политиката за екологична цивилизация в Китай демонстрират осезаем напредък в няколко ключови направления. Въпреки ръста на БВП с 40 % между 2005 и 2024 г., емисиите на CO_2 са намалели с около 18 %, демонстрирайки успешното „разграничаване“ на икономическия растеж от въглеродните емисии.

Делът на електроенергията, произведена от възобновяеми източници, вече надхвърля една трета от общото производство, което бележи значителен преход към по-чиста енергийна структура.

Паралелно с това се наблюдава подобрение в качеството на атмосферния въздух, изразено в намаляване на концентрацията на фини прахови частици в големите урбанизирани центрове.

Съществен напредък е отчетен и в сферата на водните ресурси, където качеството на повърхностните води показва тенденция към подобряване.

Усилията за залесяване също дават резултат, като горските площи в страната нарастват.

В допълнение, Китай се утвърждава като глобален лидер в производството и износа на зелени технологии, което укрепва позициите му в световната икономика и допринася за глобалния преход към устойчиво развитие.

Перспективи за развитието на концепцията за „екологичен социализъм” и политиките за нейното реализиране

Перспективите за развитието на концепцията за екологична цивилизация и политиките за нейното реализиране в Китай се очертават около три основни предизвикателства.

На първо място, преходът от въглища остава затруднен поради съображения за енергийна сигурност; въпреки спирането на някои нови проекти, изграждането на „чисти“ топлоелектрически централи се забавя, тъй като все още е необходим надежден резервен капацитет.

Второ, интеграцията на вътрешния въглероден пазар в международната система изисква хармонизиране на методологиите и повишаване на прозрачността, за да се постигне необходимият мащаб за целта за въглеродна неутралност до 2060 г.

Трето, социалната приемливост е от ключово значение, тъй като масовите кампании за залесяване и енергийна ефективност зависят от продължителната подкрепа на населението, особено в селските райони, където индустриалната модернизация протича по-бавно.

Очаква се следващият петгодишен план (2026 – 2030) да постави по-строги цели, включително намаляване на въглеродния интензитет до 65 % от нивото през 2005 г. и разширяване на електрификацията в транспорта до 80 % от новите автомобили. Международното сътрудничество, особено в областта на технологиите за улавяне и съхранение на въглерод (CCS), също ще играе ключова роля.

Днес екологичният социализъм остава централна тема в националната политическа платформа на китайското ръководство. Министерството на екологията на КНР публикува тримесечни доклади за напредъка по този въпрос.

Въпреки значимите постижения, въпроси за реалната ефективност на регулациите, за степента на изпълнение в провинциалните администрации и за взаимодействието със световната икономика продължават да предизвикват дискусии.

Заключение

Екологичният социализъм при управлението на Си Дзинпин се превръща в конкретна институционална система, подкрепена от мащабни инвестиции, законодателни реформи и обществено екологични кампании. Така концепцията се превръща в стратегически приоритет, който оформя енергийния микс, управлението на ресурсите и международните климатични ангажименти на КНР.

Реалните резултати, изразяващи се в намалени емисии, разрастващ се възобновяем капацитет и разширени зелени финансови пазари – свидетелстват за ефективност, но също така подчертават нуждата от постоянен мониторинг и корекции, особено в областта на въглищната зависимост и социалната справедливост.

Ако Китай успее да преодолее всички предизвикателства, неговият модел на екологичен социализъм може да се превърне в референтна рамка за големи икономики, стремящи се към устойчиво развитие в ерата на задълбочаващи се климатични промени.

Китай разглежда своя екологичен преход не само като вътрешна необходимост, но и като международен пример за устойчиво развитие. От такава гледна точка, страната възприема ангажимента си към зеленото развитие като едновременно национален приоритет и глобална отговорност.

Активното участие в международни климатични форуми, съчетано със значителни инвестиции в зелена инфраструктура в контекста на инициативата „Един пояс, един път“, цели да демонстрира, че дори големите икономики могат успешно да намалят зависимостта си от изкопаеми горива.

Екипажът на „Шънджоу-23“ продължава да работи по редица задачи

Тайконавтите Джу Янджу, Джан Джъюен и Ли Дзяин от екипажа на „Шънджоу-23“ вече три седмици работят и живеят в земна орбита. Миналата седмица екипажът проведе наблюдение, събиране и съхранение на проби за цитологични изследвания.

Целта на експеримента е да се разбере молекулярният механизъм, чрез който микрогравитацията влияе върху липидния метаболизъм на чернодробните клетки от гледна точка на фазовото разделяне.

Тези експерименти предоставят потенциални цели за ранна интервенция и профилактика на свързани с това мастни чернодробни заболявания при бъдещи дългосрочни престои в Космоса.

Със съдействието на земните екипи екипажът завърши и четвъртата инсталация на устройство за експерименти с експозиция на космическа радиация. Този път системата за космически приложения ще използва три различни вида експериментални проби – наноензими, актинобактерии и растителни семена за провеждането на 5-месечен експеримент с експозиция в орбита.

Серията експерименти ще обхване катализаторите на произхода на живота, еволюцията на адаптивността на микроорганизмите и генетичните мутации при висшите растения, като систематично ще разкрие дълбокото въздействие на космическата радиация върху биологичните проби.

Китай запазва лидерската си позиция в световната научна продукция според класацията Nature Index 2026

Китай остава водещ източник на висококачествени научни изследвания в света, показва класацията Nature Index Research Leaders 2026, публикувана на 10 юни.

Според последното издание на индекса научната продукция на Китай е нараснала с 22,4 процента между 2024 и 2025 г., което го превръща в единствената държава сред първите десет в света, отчела двуцифрен ръст през периода.

На второ място се нареждат Съединените щати, следвани от Германия.

От седемте основни научни направления, обхванати от класацията, Китайската народна република заема първо място в областите на физическите науки, химията, биологичните науки, приложните науки, както и науките за Земята и околната среда.

Съединените американски щати запазват лидерската си позиция в здравните и социалните науки.

Китайската академия на науките отново е определена като водещата научноизследователска институция в света. Тя оглавява класациите във всички научни области с изключение на здравните и социалните науки. Общо девет китайски институции попадат сред десетте най-добри в света, спрямо осем в предходното издание на индекса.

Nature Index измерва висококачествената научна продукция въз основа на публикации в престижни международни научни списания.

През тази година обхватът на индекса беше разширен с включването на 17 списания в областта на приложните науки, една научна конференция и 15 издания в сферата на социалните науки.

Сидзан-хуаннанският автономен окръг чертае нова визия за развитието на животновъдството

Комбинацията от 1,23 милиона хектара пасища, 450 хиляди хектара гори и 74 хиляди хектара влажни зони превръщат Сидзан-хуаннанския автономен окръг в провинция Цинхай в идеалното място, където развитието и модернизацията на животновъдство вървят ръка за ръка с усилията за опазване на околната среда.

Към момента натовареността на пасищата в окръга е около 0,45 хектара на животно, а добивът на свежа трева достига приблизително 5900 килограма на хектар, като и двата показателя са най-високите в провинцията. Това екологично състояние е сред най-ценните ресурси на района, който от 2021 г. следва последователно приоритетите си за опазване на околната среда и разширяване на зелените площи. Така например до момента там са залесени площи от около 113 000 хектара и са възстановени приблизително 152 000 хектара пасища.

Опазването на влажните зони е от ключово значение, тъй като те играят важна роля за екологичния баланс в районите по горното течение на река Хуанхъ и за устойчивостта на целия регион. За тази цел националният резерват при изворите на река Таохъ прилага строги мерки за опазване, реализира проекти за възстановяване на екосистемите и ограничава незаконния лов и други нарушения. В резултат се наблюдава постепенно подобрение на биологичното разнообразие.

През последните години Сидзан-хуаннанският автономен окръг преминава от основно изграждане към по-добро управление на природните ресурси, като създава механизми за постоянен контрол и опазване на пасищата, горите и влажните зони.

В околия Дзъку традиционният модел на отглеждане на добитък постепенно се заменя с по-научен и устойчив подход. Чрез иновации се търси баланс между продуктивността и опазването на екосистемата.

Паралелно с това се работи и за повишаване на стойността на животинските продукти. Чрез развитие на местни марки и по-добро използване на екологичните ресурси се създават условия за по-стабилно развитие на сектора и повишаване доходите на местните животновъди.

Практиката показва, че опазването на околната среда и икономическото развитие могат и трябва да вървят заедно. Затова и в бъдеще Сидзан-хуаннанският автономен окръг ще продължи да развива животновъдството, като същевременно запазва природните си ресурси.

Петима младежи, които преведоха селския живот на езика на модерния град

Туристическият сектор в окръг Ъншъ, провинция Хубей, преживява истински бум. През 2025 г. районът е посрещнал впечатляващите 30 милиона туристи, а комбинираните му приходи са достигнали 28 млрд. юана, което изстреля града сред 100-те най-конкурентоспособни дестинации за културен и селски туризъм в Китай.

Ярък пример за този възход е малкото планинско село Сяцунба. Там петима млади творци, завършили художествена академия, успяват само за 49 дни да изградят прочутия днес туристически комплекс „Танли Тануай“, вдъхвайки нов живот на изоставена селскостопанска постройка, превръщайки я в модерно кафе.

От откриването през април 2024 г. кафенето е посетено от над 200 000 туристи, генерирайки приходи от над 20 милиона юана и осигурявайки допълнителни 1 милион юана за местния бюджет на Сяцунба.

Дзян Ян, съосновател и генерален мениджър на проекта, който е родом от Ъншъ, след дипломирането си години наред е работил в сферата на търговското планиране и дизайн в провинция Джъдзян и град Чънду.

През този период той наблюдава успешното развитие на редица селски райони и често се пита кога в родния му край ще има такова приятно място.

Приятелите, които го придружават, споделят същата съдба, също са местни младежи, завършили художествената академия и натрупали опит в сферата на образователните лагери, маркетинга и дизайна.

Връщайки се в родния край, у тях се ражда обща идея: да използват наученото, за да „преведат“ обикновените и дори пренебрегвани селски детайли на езика на градския човек. Целта им е да създадат пространство, заради което хората от града биха пътували специално, за да го разгледат, да поседнат в него или да отседнат за почивка.

В началото на 2024 г. екипът на Дзян Ян официално се установява в село Сяцунба. Идеите им веднага съвпадат с визията на местните власти и заедно създават компания. От първата копка до официалното откриване изминават едва 49 дни, в които селото се променя до неузнаваемост. Тази арт галерия на открито, превърнала селския пейзаж в своеобразно платно, бързо става новата емблема на туризма в района.

От април 2024 г. насам комплексът „Танли Тануай“ е посрещнал над 300 организирани групи – включително корпоративни тиймбилдинги, държавни делегации и ученически екскурзии – превръщайки се в истински модел за това как изкуството може да промени живота и да съживи едно малко планинско село.

Допитване на CGTN:
Китай демонстрира своята отговорност в глобалното управление на правата на човека

По повод провеждането на Форума на високо равнище за глобално управление на правата на човека 2026, Китайската глобална телевизионна мрежа (CGTN) съвместно с Китайския народен университет и Института за международна комуникация в новата ера организираха проучване сред 12 000 респонденти от 43 държави.

Резултатите показват, че Китай успешно свързва гарантирането на правата с ефективността на държавното управление и административния капацитет, като е изградил модел за развитие на правата на човека, съобразен както с тенденциите на съвременната епоха, така и със собствените национални условия. Мнозина от анкетираните смятат, че този подход може да служи като полезен пример за други държави.

Глобалните респонденти са оценили положително и осем ключови показателя за ефективността на управлението: инфраструктура, образование, заетост, доходи на населението, жизнена среда, здравеопазване, социално осигуряване и екологично управление. Удовлетвореността по всеки от тези показатели надхвърля 60 %.

Най-високи оценки получават нивото на инфраструктурно развитие, образованието, заетостта и доходите, като удовлетвореността в тези четири области надхвърля 70 %.

Домашните животни помагат в лечението на физическите и душевните ни травми

Ако имате домашен любимец, сте наясно с ползите за физическото и психическото здраве от тази дружба. Освен комфорта и мотивацията, с които ни дарява тя, в много отношения ни помага не само да заживеем по-здравословно, но и да сме в по-добро емоционално състояние. Проучванията на учените от последните години също подкрепят тези факти.

Една от теориите е, че по време на контакт с животно в човешкия организъм се повишават нивата на окситоцина. Този хормон подобрява навиците за общуване, понижава кръвното налягане и нормализира сърдечния ритъм, укрепва имунитета и повишава прага на болката. Освен това понижава нивата на стреса, гнева и депресията. Затова не е изненада, че на много хора им харесва да са в компанията на куче, котка или друг домашен любимец.

Американски учени установили, че хората с ограничени възможности, след като общуват с кучета, започват да се чувстват по-малко самотни, по-независими, значително се повишава самочувствието им, развива се вътрешният контрол и те стават по-общителни. Всички терапии с животни не изумяват толкова със своите възможности, колкото със степента на чувството за самота сред хората.

Животът в градовете предоставя повече възможности и перспективи за кариерно развитие, но в същото време действа изключително негативно в някои отношения.

Въпреки че концентрацията на хора е голяма, градът ги разделя и прави по-самотни. Отглеждането на домашен любимец е опит да се компенсира този недостатък. Животното е живо същество, което проявява емоции, но не умее да говори. Това означава, че не съществува възможността човек да чуе някоя негативна словесна информация. Животните обикновено не се стремят към някаква практическа полза от взаимодействието с човека.

Всеки си взема домашен любимец, без дори да осъзнава, че го прави заради емоционалното общуване, потребността да се грижи за някого и т. н.

ЕТО ОЩЕ НЯКОЛКО АРГУМЕНТА В ПОЛЗА НА ТОВА РЕШЕНИЕ:

1. Удължават живота

Проучване от 2017 г., в което се включили 3,4 милиона жители на Швеция, установило, че при собствениците на кучета рискът от смърт вследствие на сърдечносъдово или друго заболяване е по-нисък.

2. Облекчават алергиите и укрепват имунитета

Много хора смятат, че козината или космите на домашния любимец е възможно да причинят алергии. Оказало се обаче, че общуването с домашно куче или котка през първата година от живота не само намалява вероятността от появата на алергии с възрастта, но и понижава риска от астма.

3. Повишават физическата активност

Ако разхождате кучето си, вероятно сте с добри показатели за физическа активност. По време на изследване, в което се включили над 2000 възрастни, било установено, че онези, които разхождали кучета, били по-малко склонни към напълняване.

Друго проучване потвърдило, че хората между 71 и 82 години с кучета могат да ходят по-бързо и по-далеч. Освен това са по-подвижни у дома, отколкото онези, които са без този домашен любимец.

4. Помагат за преодоляването на стреса

При стрес тялото започва да произвежда хормони, например кортизол. Това повишава нивата на захарта в кръвта и адреналина, което помага да се реагира бързо и да се действа активно. В някои ситуации това е жизнена необходимост, например при смъртна опасност.

Но при живот в постоянна борба, стресът на работа и безумните темпове на съвременния ритъм тези физически промени вредят на организма.

Контактът с домашен любимец противодейства на стресовите реакции, като намалява производството на хормоните на стреса и нормализира сърдечния ритъм. Животните понижават нивата на безпокойство и страх (психологическата реакция на стреса) и успокояват.

5. Помагат за спечелването на доверие

Четириногите приятели помагат на своите собственици да открият повече приятели, да станат по-дружелюбни и да спечелят доверието на другите. В рамките на едно проучване на студентите било предложено да посещават двама психотерапевти.

Първият имал куче, а другият нямал. Студентите заявили, че имат по-голямо доверие на този с кучето, и били по-склонни да споделят лична информация с него.

6. Помагат в терапията на рака

Терапията с животни подобрява емоционалното и физическото състояние на онкоболните.

Предварителните резултати от клинично проучване показват, че кучетата не само помагат на децата, които се борят с рака, да се справят със самотата, депресията и стреса, но и ги мотивират да участват по-активно в лечението. Ново изследване установило и покачване на емоционалното благосъстояние при възрастните с физически затруднения.

7. Облекчават хроничните болки

При едно проучване 34 % от участниците с фибромиалгия (заболяване, при което се изпитват мускулни, ставни болки и хронична умора) съобщили за облекчаване на болките, както и за подобряване на настроението и по-слаба умора след контакт с куче в продължение на 10 – 15 минути.

Друго изследване установило, че при хората с напълно сменени стави имало по-малка нужда от медикаменти след всекидневно посещение на специално обучени кучета.

Тези факти още веднъж потвърждават, че животът на хората е неразривно свързан с този на животните и особено с домашните любимци.

Трябва да се научим да ценим онази искрена помощ и подкрепа, с която могат да ни дарят.

Китай произвежда все повече лекарства за деца

В миналото производството на лекарства за деца в страната беше ограничавано от фактори като „висока сложност на научноизследователската и развойна дейност, трудности при клиничните изпитвания и дълъг период на възвръщаемост“, което дълго време водеше до проблеми като „малък избор, липса на дозировки и неподходящи лекарствени форми“.

През последните години в страната бяха въведени редица мерки за ускоряване на научноизследователската и развойна дейност, като броят на одобрените нови лекарства за деца нараства всяка година. От Националната агенция за лекарствен надзор стана

ясно, че през 2025 г. в Китай са одобрени 138 лекарства за деца, което е нов рекорд. Това означава, че ситуацията от миналото, при която „дозата се определяше на око, а количеството – чрез разчупване на хапчета“, вече е история.

1750 национални стандарта за безопасност на храните

На пресконференция в Пекин представител на Държавната комисия по здравеопазване заяви, че до момента Китай е публикувал общо 1750 национални стандарта за безопасност на храните, обхващащи над 20 000 показателя и покриващи повече от 340 вида храни. Тази система е разделена на четири основни категории: общи стандарти, продуктови стандарти, производствени норми и методи за проверка. От суровините до производството, от транспорта до съхранението, стандартите дават сигурност и стабилност на всеки етап в сектора.

Пещерите Лонмън

Каменната вселена на будистки Китай

В ранната утрин край Лоян реката И изглежда почти неподвижна. Мъглата бавно се плъзга между варовиковите скали, а върху отвесните склонове започват да се очертават хиляди тъмни ниши. Отдалеч те приличат на естествени пукнатини в планината. Но когато човек се приближи, разбира, че скалата е населена.

От нея гледат образи на Буда. Безброй лица, издялани преди повече от хиляда години, застинали в спокойствие, което времето не е успяло да разруши.

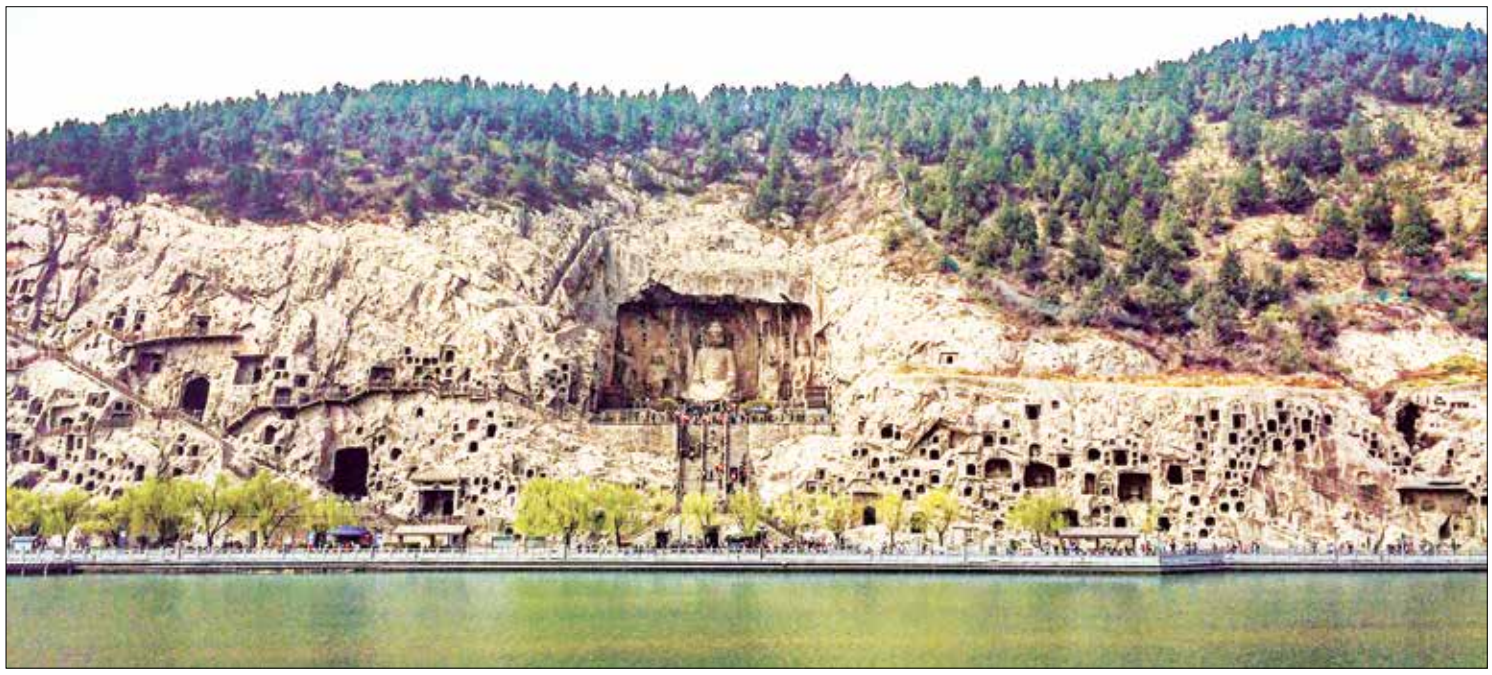

Откритият скален храм Фънсиен с колосалната 17-метрова статуя на Буда Вайрочана

Пещерите Лонмън или пещерите на Драконовата порта са едно от онези места, които не могат да бъдат възприети само като археологически обект или туристическа забележителност. Те приличат по-скоро на огромен каменен организъм, който пази паметта на цяла епоха. Тук будизмът е пейзаж, философия и изкуство.

Разположени край древната столица Лоян, провинция Хънан, пещерните образувания Лонмън съдържат над 2300 пещери и ниши, повече от 110 000 каменни статуи, десетки ступи и хиляди надписи.

Основната част от комплекса е създадена между края на V и VIII век, по времето на династия Северна Уей (386 – 534) и династия Тан (618 – 907) – периоди, в които Китай преживява едновременно политическа

Пещерата Гуяндон

трансформация и културен разцвет.

Историята на Лонмън започва с преместването на столицата на династия Северна Уей в Лоян през 493 г. Владетелите на династията, които първоначално произхождат от северни номадски народи, постепенно възприемат китайската култура и започват да използват будизма като средство за укрепване на държавата. Будизмът вече е проникнал в Китай по Пътя на коприната, но именно през този период той се превръща в огромна културна сила. Манастири се строят навсякъде, будистки текстове се превеждат на китайски, а императорският двор започва да покровителства религиозното изкуство. Лонмън се създават именно в този момент – като проект, който трябва да покаже както духовното величие на

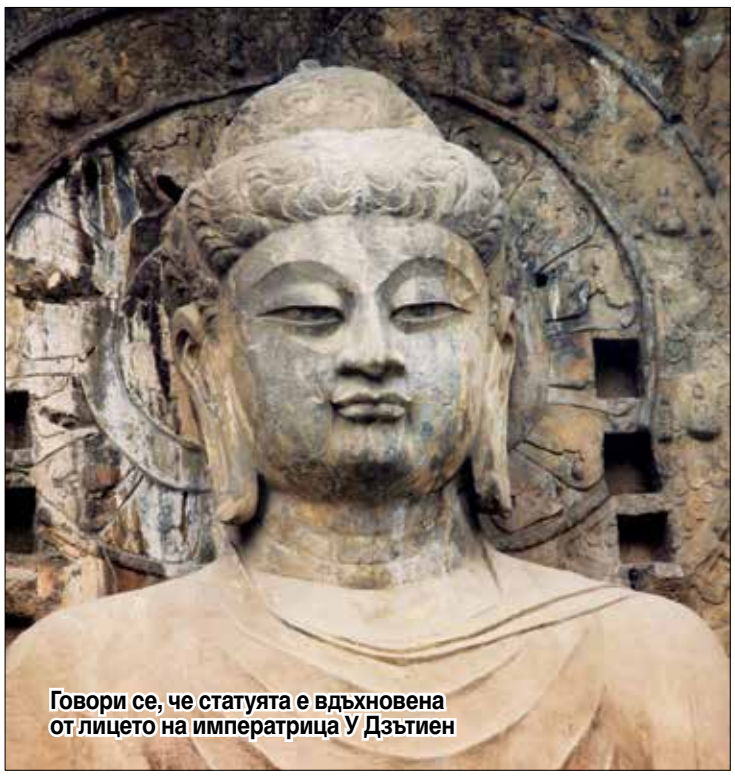

Говори се, че статуята е вдъхновена от лицето на императрица У Дзътиен

будизма, така и политическата мощ на империята.

Първите майстори започват да издълбават скалите край река И в края на V век.

Но вместо да строят храмове отделно от природата, те превръщат самата планина в храм. Това е може би най-забележителната особеност на Лонмън – усещането, че архитектурата не е наложена върху пейзажа, а е израснала от него.

Най-силното преживяване в Лонмън е срещата с лицата. Някои статуи са високи едва няколко сантиметра. Други достигат размерите на многоетажна сграда. Но независимо от мащаба, почти всички носят едно и също изражение – спокойствие, откъснато от времето.

Ранните фигури от периода Северна Уей са строги и почти абстрактни. Телата им са издължени, одеждите падат в остри геометрични гънки, а лицата имат неподвижно, почти свръхестествено изражение.

Особено впечатляваща е пещерата Гуяндон.

Това е една от най-старите пещери в комплекса. Тук фигурите изглеждат почти нематериални, сякаш телата им постепенно се разтварят в скалата. Но образите в Лонмън не са еднакви. В продължение на три века стилът се променя заедно със самия Китай.

Когато династията Тан идва на власт през VII век, Китай вече е една от

Откритият скален храм Фънсиен

най-могъщите държави в света. Градовете Чанан и Лоян се превръщат в космополитни мегаполиси, където се срещат търговци, монаси и дипломати от цяла Азия. Тази увереност и разкош започват да се отразяват и в Лонмън.

Будистките образи от периода Тан вече не изглеждат ефирни и дистанцирани. Те стават по-масивни, по-реалистични и по-човешки.

Лицата придобиват мекота, а телата – физическо присъствие. Това е т. нар. стил на Великата Тан – стил, който оказва огромно влияние върху будисткото изкуство в Корея, Япония и останалата част от Източна Азия.

Сред хилядите пещери една доминира над всички останали – пещерата Фънсиенсъ.

Трудно е човек да се подготви за мащаба на това пространство. В центъра стои колосална статуя на Буда с височина над 17 метра. От двете й страни има бодхисатви, небесни крале и пазители, издялани с невероятна пластичност. Лицето на Буда е може би най-известният образ в китайската будистка скулптура.

Спокойно, леко усмихнато, с меки черти и поглед, който изглежда едновременно далечен и състрадателен. Съществува популярна теория, че статуята е вдъхновена от лицето на императрица У Дзътиен – единствената жена император в историята на Китай и голям покровител на будизма.

Дали това е вярно или не, е трудно да се докаже. Но самата тази идея показва колко тясно са свързани религията и политиката в Китай по време на династията Тан.

Но Лонмън не е само свят на образи.

Това е и свят на текстове. По стените на пещерите са издълбани хиляди надписи – молитви, посвещения, имена на дарители и будистки сутри. Някои са официални императорски надписи. Други са оставени от обикновени поклонници. Тези текстове превръщат пещерите Лонмън в огромен исторически архив. Благодарение на тях учените могат да проследят развитието на китайската калиграфия, език и религиозна култура. Особено интересна е пещерата Яофандон. Освен религиозни изображения, тук има надписи, свързани с медицински рецепти и лечение на болести.

Пещерните образувания Лонмън съдържат над 2300 пещери и ниши и повече от 110 000 каменни статуи

Локапала (отляво) и Ваджрапани – двама от пазителите на главния Буда Вайрочана

Храмовата пещера Дзиншан

Сред хилядите пещери една доминира над всички останали – пещерата Фънсиенсъ.

Трудно е човек да се подготви за мащаба на това пространство. В центъра стои колосална статуя на Буда с височина над 17 метра. От двете й страни има бодхисатви, небесни крале и пазители, издялани с невероятна пластичност. Лицето на Буда е може би най-известният образ в китайската будистка скулптура.

Спокойно, леко усмихнато, с меки черти и поглед, който изглежда едновременно далечен и състрадателен. Съществува популярна теория, че статуята е вдъхновена от лицето на императрица У Дзътиен – единствената жена император в историята на Китай и голям покровител на будизма.

Дали това е вярно или не, е трудно да се докаже. Но самата тази идея показва колко тясно са свързани религията и политиката в Китай по време на династията Тан.

Но Лонмън не е само свят на образи.

Това е и свят на текстове. По стените на пещерите са издълбани хиляди надписи – молитви, посвещения, имена на дарители и будистки сутри. Някои са официални императорски надписи. Други са оставени от обикновени поклонници. Тези текстове превръщат пещерите Лонмън в огромен исторически архив. Благодарение на тях учените могат да проследят развитието на китайската калиграфия, език и религиозна култура. Особено интересна е пещерата Яофандон. Освен религиозни изображения, тук има надписи, свързани с медицински рецепти и лечение на болести.

Пещерата на лотосовото цвете, датираща от 527 г., династия Северна Уей

Централната пещера Бинян и статуята на Шакямуни Буда

Релефни скулптури в Средната пещера Бинян

Въпреки огромния мащаб на пещерния комплекс Лонмън, той не въздейства шумно или агресивно.

Напротив – мястото носи усещане за почти физическа тишина. Може би защото будистката скулптура тук не е създадена, за да внушава страх или драматизъм. Тя търси вътрешно равновесие.

Лицата на фигурите на Буда излъчват спокойствие, което сякаш идва отвъд човешкия свят. Именно това отличава Лонмън от много западни религиозни традиции. Тук духовността не е представена чрез конфликт и болка, а чрез хармония.

През вековете Лонмън преживява войни, ерозия и грабежи.

Особено през XIX и началото на XX век много скулптури са повредени или незаконно изнесени в чужбина. Някои статуи днес са без лица или без ръце.

Част от пещерите носят следи от разрушение. И все пак комплексът запазва своята сила.

Може би защото това място никога не е зависело само от отделните произведения. Истинското му въздействие идва от цялостния пейзаж – от начина, по който скалата, реката, светлината и хилядите образи съществуват заедно.

Страницата подготви Галя КРУМОВА

Млади китайски дизайнери преосмислят традициите чрез творчески продукти

В дизайнерско студио в окръг Уди, провинция Шандун в Източен Китай, 22-годишният дизайнер Ли Дзей разработва нова линия културни и творчески продукти, вдъхновени от древната китайска астрономия.

На екрана на компютъра му 28-те съзвездия от традиционната китайска астрономия и астрология са превърнати в изчистени, модерни символи, които включват мотиви с характерна китайска естетика.

„Младите дизайнери трябва да действат като мост. Трябва да пренесем старите традиции в нови форми на изразяване, като същевременно помагаме на хората днес да преоткрият своите културни корени“, каза Ли.

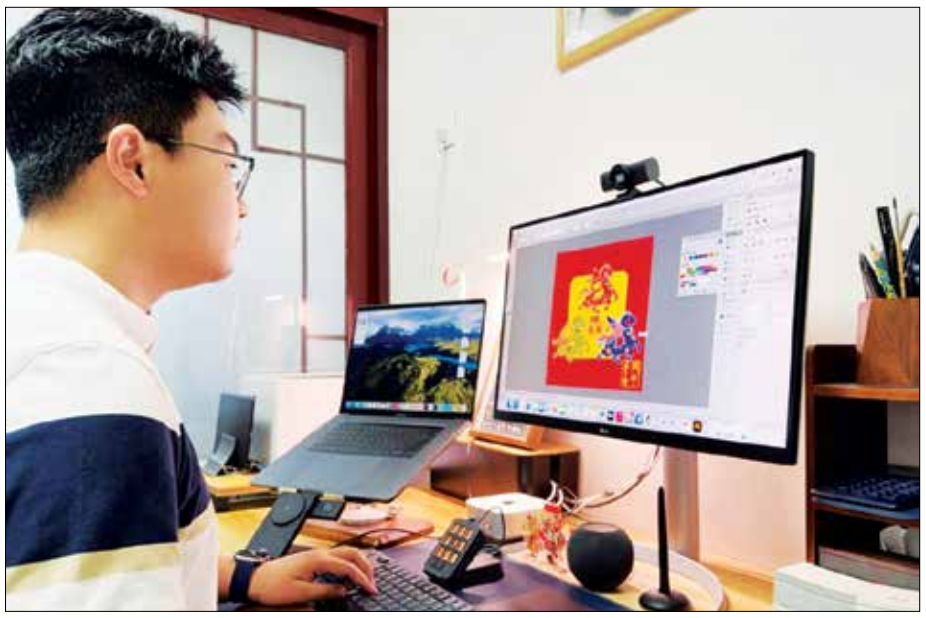

Ли е учил и работил в Шанхай, където е развил своята артистична визия и е разширил хоризонтите си като млад дизайнер.

В крайна сметка обаче той решава да се върне в родния си град Уди, за да стартира собствен бизнес. Известен в историята с производството на сол и риболова, окръгът се гордее с богато културно наследство.

След като провежда обширно проучване на пазара, Ли установява, че старинният град Уди, крайбрежната култура и народните обичаи предлагат изобилие от творческо вдъхновение, което до голяма степен остава неизползвано. Виждайки тази възможност той започна да вгражда местни културни елементи в младежки и ориентирани към пазара културни и творчески продукти, насочени към съвременните потребители.

Фокусирайки се върху старинния град Уди, Ли е разработил повече от 30 продукта. Сред най-популярните е магнит за хладилник, вдъхновен от билет за лодка за обиколки из стария град.

„Включих местни забележителности като Лотус Бей, старинния град и кулата Хайфън в дизайна. Малката лодка върху магнита може да се плъзга от едната към другата страна, което позволява на посетителите да преживеят отново пътуването си, докато си играят с него“, споделя Ли.

Ли не е единственият. В цял Китай все повече млади дизайнери се обръщат към традиционната и местната култура за вдъхновение.

В град Анцин, провинция Анхуей, също в Източен Китай, Хуан Шън е разработил десетки продукти, вдъхновени от операта „Хуанмей“ – традиционен китайски оперен жанр. В град Лоян, провинция Хънан, в Централен Китай, млади предприемачи са съчетали прочутата култура на градините с божури в града и елементи от трицветната глазирана керамика от династията Тан (618 – 907) с кафе, сладкиши и други храни.

„Културните продукти не се състоят просто в отпечатването на традиционни мотиви върху стоки. Ключът е да се намери естествена връзка между традицията и съвременния живот“, каза Ли.

През последните години, с нарастващата международна популярност на китайската култура и увеличаването на броя на чуждестранните туристи, посещаващи Китай, културните и творческите продукти се превърнаха във все поярък прозорец, през който хората могат по-добре да разберат китайската култура.

В средата на май нова чанта в китайски стил с тигрова глава, носена от сина на Илон Мъск по време на посещението им в Китай, стана хит в интернет. Вдъхновена от традиционните шапки и обувки с тигрова глава от Северозападен Китай, чантата е проектирана от младия дизайнер Лиу Сивей и демонстрира привлекателността на иновативните китайски културни продукти сред чуждестранната публика.

„Чуждестранните клиенти може да не разбират напълно китайската история и културните значения, които стоят зад тези дизайни, но могат да оценят художественото качество и ориенталската естетика на тези мотиви“, каза Ли.

С оглед на това Ли се е опитал да превърне традиционната китайска култура в графики, мотиви и цветове, които според него могат да служат като общ език за междукултурната комуникация.

Тъй като 2026 г. е годината на Коня по китайския лунен календар, Ли създава забавен дизайн с конска тематика, който изобразява три коня, галопиращи напред, символизиращи жизненост и напредък.

„Цветовете на трите коня произхождат от традиционната китайска палитра, включваща пурпурно, смарагдово и индиго. Телата им също са украсени с класически мотиви от традиционните новогодишни гравюри върху дърво, запазвайки простия чар на народното изкуство“, смята Ли.

Дизайнът е приложен върху редица културни продукти. Неговите продукти бяха избрани за глобална изложба за дизайн, която обиколи множество страни и региони, включително Турция, Канада и Индонезия.

Тъй като все повече млади китайски дизайнери обръщат поглед към родните си места, традициите и по-широкия свят, китайските културни и творчески продукти се развиват далеч отвъд обикновените сувенири. Така те все повече се превръщат в носители на китайски истории и ориенталската естетика. „Китайската традиционна култура може да бъде видяна от света, стига да намерим правилния начин да я представим“, категоричен е Ли.

Нематериалното културно наследство в училище

В училище в град Нантун, провинция Дзянсу, се проведе Ден на културното и природно наследство, през който учениците успяха да се докоснат до очарованието на традиционните технологии чрез потапящи преживявания и интерактивни изложби.

Страницата подготви Красимира ИВАНОВА

Изгряващи таланти в женския национален отбор по волейбол на Китай

Подмладяването на женския национален отбор по волейбол на Китай започна окуражаващо, след като отборът завърши мача от Лигата на нациите по волейбол за жени (VNL) на FIVB за 2026 г. в Нанкин, провинция Дзянсу, Източен Китай, с резултат 3:1 срещу Полша. Появата на редица обещаващи таланти засили увереността в обновяването на поколенията в отбора.

Китай направи обрат от изоставащ сет до победа срещу Полша с 3:1, регистрирайки третата си поредна победа, след като преди това загуби от Чехия с 0:3 в първия мач. Най-голямото разкритие от мача в Нанкин не беше непременно един играч, а появата на по-млад, по-гъвкав китайски отбор, който показа, че може да остане конкурентоспособен, докато преминава през обновяване на поколенията, каза пред Global Times Лиу Ю, спортен коментатор от Пекин.

Докато настоящият китайски отбор има средна възраст от едва 23 години, средната възраст на титулярния състав в Лигата на нациите по волейбол за жени – който се състезаваше в отсъствието на контузените звездни състезателки Ли Инин и У Мъндзие – е под 21.

Някои играчи дебютираха в мачовете за Лигата или изиграха основни минути в международни състезания от най-високо ниво. Скоростта, натискът от сервиране, тактическата изтънченост и физическата издръжливост на мачовете от Лигата са трудни за повторение в местни състезания, посочи коментаторът Лиу.

В четирите мача в Нанкин, младата забивачка Джуан Юшан направи впечатляващи изпълнения, завършвайки като голмайстор на отбора в два мача. 18-годишната централна блокировачка Уан Аоцян достигна двуцифрен брой точки в три мача. Междувременно Тан Син и младата разпределителка Джан Дзъджуан бяха също сред изгряващи играчи.

Китай често удължаваше атаките чрез защита на пода и блокиране, позволявайки на отбора да генерира възможности за преход. Докато атаката все още е в процес на разработка, защитата изглеждаше сравнително солидна за отбор, който все още развива взаимовръзките между играчите, отбелязва Лиу.

Говорейки за началната загуба от чешкия отбор, старши треньорът Джао Йон казва, че поражението е до голяма степен психологически проблем. Липсата на опит на международната сцена пречи на младите състезателки да се отпуснат и да заиграят играта, на която са способни.

Седмицата на действие във Виетнамската национална лига даде на отбора безценен опит, помагайки на младите играчи да запазват спокойствие в трудни ситуации, докато продължават да се развиват, каза Джао след победата над Полша. Резултатът от 3:1 в Нанкин показва, че преходът между поколенията в Китай се движи в правилната посока. Китайският отбор е конкурентоспособен, но все още напредва към предизвикателството към световния елит.

След края на мача в Нанкин, китайският отбор ще се насочи към турнира в Турция, където ще се изправи последователно срещу Германия, Франция, Бразилия и Турция от 17 до 21 юни. Бразилия и Турция в момента са сред 5-те най-добри отбора в света и вероятно ще са сериозни изпитания за младия женски отбор на Китай. Ключов въпрос е дали младото ядро на Китай ще може да поддържа нивото си, когато се състезава с по-силни противници далеч от дома.

Отборът на Китай ще участва и в мач от VNL в Хонконг, преди да се състезава на финалите на VNL в Специалния административен район Макао. Турнирът е възможност за по-младите състезателки да натрупат опит, като същевременно ще помогне на младия женски отбор на Китай да се подготви добре за по-важното Азиатско първенство по волейбол за жени по-късно тази година. Първенството ще се проведе в Тиендзин от 21 до 30 август, като шампионът ще се класира директно за Олимпийските игри през 2028 г.

Ниу Чунгъ постави нов азиатски рекорд на овчарски скок за жени

Китайската лекоатлетка Ниу Чунгъ постави азиатски рекорд по овчарски скок за жени, като прескочи 4,73 метра при четвъртия опит на Националното първенство по лека атлетика в Бенбу, Китай. 26-годишната състезателка подобри с един сантиметър предишния континентален рекорд от 4,72 метра, поставен от сънародничката ѝ Ли Лин на състезанието на Диамантената лига в Шанхай през 2019 г.

Ниу се включи в състезанието на 4,30 метра и си осигури победата на четвъртия опит, след като нито една от 11-те състезателки не успя да прескочи тази височина. Тя прескочи 4,30 метра при първия си опит, преди да надмине 4,50 метра и 4,66 метра, подобрявайки предишния си личен рекорд от 4,65 метра. С летвата, вдигната на 4,73 метра, Ниу демонстрира силната си форма и прескочи височината при първия си опит, с което постави новия азиатски рекорд.

Победата на Ниу Чунгъ в Бенбу не бе първата през сезона. Тя спечели и титлата на овчарския скок за жени на Азиатското първенство на закрито през февруари, след като бе се окичила с короната на Азиатското първенство през май 2025 година.

Страницата подготви Любомир МИХАЙЛОВ

ДНЕС ПРЕСГРУПА
КИТАЙ днес

София, 1000
ул. „Г. С. Раковски“ 99
Тел.: +3592 944 1026
Имейл: kitai.dnes@gmail.com
Уебсайт: www.kitajdnes.com

ИЗДАТЕЛ
Проф. Светлана ШАРЕНКОВА
Управител на
ИК „ЗЕМЯ“ ООД
Тел.: +3592 943 4664

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ
Председател
Проф. д.ик.н. Димитър ИВАНОВ
Тел.: + 3592 944 1020

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ
Главен редактор
Теофан ГЕРМАНОВ

Отговорен секретар
Венцислав ЗАФИРОВ

Редактори
Любомир МИХАЙЛОВ
Красимира ИВАНОВА

Репортер
Галина КРУМОВА

Графичен дизайн
Мая ПЕТРОВА

ОСНОВАТЕЛ И ПЪРВИ ГЛАВЕН РЕДАКТОР (2019 – 2025)
Петър ГЕРАСИМОВ

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
+3592 944 1026

РЕКЛАМА
Тел.: +3592 944 1026
kitai.dnes@abv.bg
Рекламите и обявите се заплащат авансово по банкова сметка или в брой

БАНКОВА СМЕТКА
Интернешънъл Асет Банк АД
IBAN:
BG95IABG80981001651201
BIC: IABGBGSF
ИК „ЗЕМЯ“ ООД

СЧЕТОВОДСТВО, КАСА
Тел.:+3592 944 1026

ПЕЧАТ
АЛИАНС МЕДИЯПРИНТ

Използвани са материали на АГЕНЦИЯ „СИНХУА“ и CRI

КИТАЙ днес
19 – 25.6.2026

Снимка Синхуа

Международната седмица на анимационното кино

В Чунцин се проведе Международната седмица на анимационното кино. По червения килим преминаха и хуманоидни роботи, облечени като герои от китайски анимационен филм.

В Кунмин беше открито 10-ото „Експо Китай – Южна Азия“

На 11 юни в Кунмин, провинция Юннан, беше открито 10-ото юбилейно издание на „Експо Китай – Южна Азия“. В него участват представители на над 60 държави, региона и международни организации. Събитието поставя нови рекорди по мащаб и международно участие, като събира около 560 компании от Южна Азия, близо 100 водещи предприятия и над 1500 купувачи.

Под мотото „Единство и сътрудничество за общо развитие“ изложението включва 13 тематични павилиона, посветени на изкуствения интелект, зелената енергия, високотехнологичното производство, туризма и други перспективни отрасли.

За първи път е открит и специален павилион за търговия с услуги, който представя най-новите иновации в сектора и е определен за основен павилион на изложението.

Снимка Синхуа

Състезания за Фестивала на драконовите лодки

В окръг Цюенджоу, Гуанси-джуанския автономен регион, местните жители провеждат ежегодните си традиционни надпревари с драконови лодки. С много енергия и празнична атмосфера те отбелязват един от най-почитаните китайски празници – Фестивала на драконовите лодки (Дуанудзие).

През месец май износът на електроавтомобили се е удвоил

През месец май износът на електрически автомобили от Китай се е увеличил със 112,6 % спрямо същия период на миналата година, достигайки общо 424 000 бройки, сочат последните данни на браншовата асоциация. Миналия месец износът се е увеличил с 4,4 % в сравнение с април 2026 г. и е съставлявал 54,1 % от общия износ на леки автомобили, което е с 9,5 процентни пункта повече в сравнение със същия период на миналата година, според Китайската асоциация на производителите на леки автомобили.

Износът се превърна в основен двигател на растежа за автомобилния сектор в Китай. Подкрепен от зрялата верига за доставки на електромобили в Китай и нарастващата конкурентоспособност на марките за нови енергийни превозни средства, износът продължава да се разширява както в премиум, така и в масовия сегмент, подкрепяйки общата стабилност на индустрията.

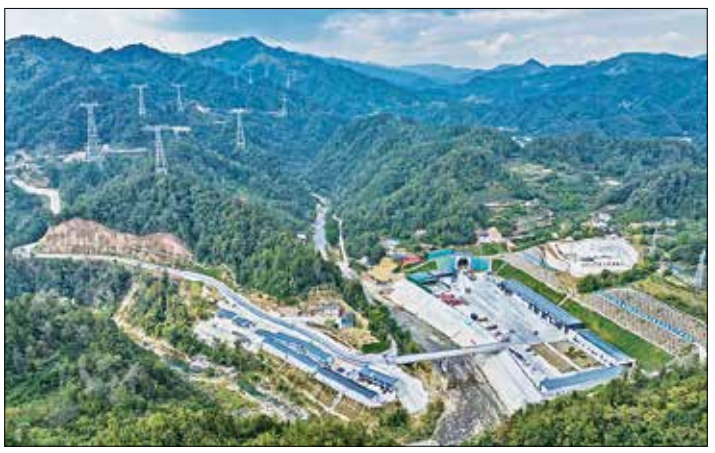

Китай ускорява изграждането на шест ключови мрежи

С започването на 15-ия петгодишен план (2026 – 2030) Китай ускорява изграждането на шест ключови мрежи – водна, електроенергийна, изчислителна, комуникационна, подземна градска и логистична. Те ще насочват модернизацията на националната инфраструктура.

Във връзка с водната мрежа на страната – водните ресурси в Китай са разпределени неравномерно. Близо 70 % от градските агломерации, над 90 % от енергийните бази и повече от 60 % от основните зърнопроизводителни райони се намират в региони с недостиг на вода. В миналото страната решаваше водните проблеми чрез регионални проекти, включително мащабния проект за пренос на вода от юг на север.

Днес изграждането на националната водна мрежа надгражда съществуващата инфраструктура чрез свързване на водните системи с нови канали за пренос и разпределение на водите, създавайки по-надеждна основа за водната сигурност на страната.